

บทที่ 4

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

4.1 ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความเครียดของข้าราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จำนวน 199 คน ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามข้อมูลสถานภาพส่วนตัว
2. ข้อมูลจากแบบทดสอบความเครียด

ตอนที่ 1 ข้อมูลจากแบบสอบถามข้อมูลสถานภาพส่วนตัว

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 199 คน จำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส และที่พักอาศัย แสดงดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ลักษณะงานที่ปฏิบัติ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส และที่พักอาศัย

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ		
งานบริหารและธุรการ	85	42.7
งานบริการการศึกษา	65	32.7
งานคลังและพัสดุ	37	18.6
งานนโยบายและแผน	12	6.0
2. เพศ		
ชาย	56	28.1
หญิง	143	71.9
3. อายุ		
น้อยกว่า 21 ปี	0	0.0
21 - 30 ปี	59	29.6
31 - 40 ปี	108	54.3
41 ปีขึ้นไป	32	16.1
4. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	50	25.1
ปริญญาตรี	133	66.8
สูงกว่าปริญญาตรี	16	8.0

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ลักษณะงานที่ปฏิบัติ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส และที่พักอาศัย (ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. รายได้ (ต่อเดือน)		
ไม่เกิน 5,000 บาท	9	4.5
5,001 - 7,000 บาท	57	28.6
7,001 บาท ขึ้นไป	133	66.8
6. สถานภาพสมรส		
โสด	61	30.7
แต่งงานแล้ว	133	66.8
ยังไม่หย่าขาดแต่แยกกันอยู่	2	1.0
หม้าย, หย่าขาดจากกัน	3	1.5
7. สถานที่พักอาศัย		
บ้านพักส่วนตัว	79	39.7
บ้านเช่า	21	10.6
บ้านพักข้าราชการ	85	42.7
อาศัยญาติอยู่	14	7.0

จากตารางที่ 4.1 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 199 คน พบว่าข้อมูลสถานภาพส่วนตัว จำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ ส่วนมากเป็นงานด้านงานบริหารและธุรการจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 42.7 รองลงมาเป็นงานบริการการศึกษาจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ

71.9 มีอายุในช่วง 31-40 ปี มากที่สุด จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 54.3
 รองลงมาได้แก่ ช่วงอายุ 21-30 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 29.6 ระดับการศึกษา
 อยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุดจำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 66.8 รองลงมาต่ำกว่า
 ปริญญาตรี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 ส่วนใหญ่มีรายได้ 7,001 บาทขึ้นไป
 จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 66.8 มีสถานภาพสมรสแต่งงานแล้วมากที่สุด จำนวน
 133 คน คิดเป็นร้อยละ 66.8 รองลงมาสถานภาพสมรสโสด จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ
 30.7 สถานที่พักอาศัยส่วนมากเป็นบ้านพักชั่วคราว จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 42.7
 รองลงมามีบ้านพักส่วนตัว จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7

ตอนที่ 2 ข้อมูลจากแบบทดสอบความเครียด

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนแบบทดสอบความเครียด
 จำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส และ
 ที่พักอาศัย ตลอดจนค่า F ค่า t ที่ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยดังกล่าว ได้แสดงไว้
 ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบทดสอบความเครียด
จำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ และค่า F ที่ใช้ทดสอบ

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	F-Value	P-Value
งานบริหารและธุรการ	0.75	0.34	0.66	0.56
งานบริการการศึกษา	0.72	0.38		
งานคลังและพัสดุ	0.79	0.40		
งานนโยบายและแผน	0.67	0.41		
รวมเฉลี่ย	0.73	0.38		

$P < .01$

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่าลักษณะงานที่ปฏิบัติของข้าราชการในสำนักงาน
คณบดี มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีระดับความเครียดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
อย่างไรก็ตามยังพบว่างานคลังและพัสดุมีค่าเฉลี่ยระดับความเครียดมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย =
0.79) รองลงมาได้แก่งานบริการและธุรการงานบริการการศึกษา และงานนโยบายและ
แผนตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบทดสอบความเครียดจำแนกตามเพศ และค่า t ที่ใช้ทดสอบ

เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t-Value	P-Value
ชาย	0.70	0.30	-0.73	0.47
หญิง	0.76	0.40		
รวมเฉลี่ย	0.73	0.35		

$P < .01$

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่าข้าราชการในสำนักงานคณบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีระดับความเครียดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามพบว่าข้าราชการเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยระดับความเครียดมากกว่าข้าราชการเพศชาย (ค่าเฉลี่ยเพศหญิง = 0.76 ค่าเฉลี่ยเพศชาย = 0.70)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบทดสอบความเครียดจำแนกตามอายุ และค่า F ที่ใช้ทดสอบ

อายุ	$\bar{X}$	S.D.	F-Value	P-Value
น้อยกว่า 21 ปี	-	-	-	-
21 - 30 ปี	0.76	0.40	0.28	0.75
31 - 40 ปี	0.73	0.36		
41 ปีขึ้นไป	0.71	0.34		
รวมเฉลี่ย	0.74	0.36		

$P < .01$

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่าข้าราชการในสำนักงานคณบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับความเครียดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามพบว่าข้าราชการที่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับความเครียด (ค่าเฉลี่ย = 0.77) สูงกว่าข้าราชการที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี และอายุ 41 ปีขึ้นไปตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบทดสอบความเครียด
จำแนกตามระดับการศึกษา และค่า F ที่ใช้ทดสอบ

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	F-Value	P-Value
ต่ำกว่าปริญญาตรี	0.74	0.33	0.11	0.89
ปริญญาตรี	0.75	0.37		
สูงกว่าปริญญาตรี	0.71	0.42		
รวมเฉลี่ย	0.73	0.37		

$P < .01$

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่าข้าราชการในสำนักงานคณบดีมหาวิทยาลัย
ขอนแก่น ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับความเครียดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ และพบว่าข้าราชการระดับการศึกษาปริญญาตรี มีระดับความเครียด (ค่าเฉลี่ย
= 0.75) สูงกว่าข้าราชการระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี
ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบทดสอบความเครียด
จำแนกตามรายได้ และค่า F ที่ใช้ทดสอบ

รายได้ (ต่อเดือน)	$\bar{X}$	S.D.	F-Value	P-Value
ไม่เกิน 5,000 บาท	0.79	0.37	0.31	0.73
5,001 - 7,000 บาท	0.78	0.34		
7,001 บาทขึ้นไป	0.72	0.38		
รวมเฉลี่ย	0.76	0.36		

$P < .01$

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่าข้าราชการในสำนักงานคณบดีมหาวิทยาลัย
ขอนแก่น ที่มีรายได้แตกต่างกันมีระดับความเครียดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
อย่างไรก็ตามว่าข้าราชการที่มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยระดับ
ความเครียดสูงกว่าข้าราชการที่มีรายได้ 5,001-7,000 บาท และรายได้ 7,001 บาท
ขึ้นไปต่อเดือนตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบทดสอบความเครียด
จำแนกตามสถานภาพสมรส และค่า F ที่ใช้ทดสอบ

สถานภาพสมรส	$\bar{X}$	S.D.	F-Value	P-Value
โสด	0.85	0.40	6.68	0.0003
แต่งงานแล้ว	0.70	0.35		
ยังไม่หย่าขาดแต่แยกกันอยู่	0.44	0.52		
หม้าย, หย่าขาดจากกัน	0.82	0.52		
รวมเฉลี่ย	0.70	0.48		

$P < .01$

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่าข้าราชการในสำนักงานคณบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับความเครียดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อทำการทดสอบต่อไปเพื่อให้ทราบว่าสถานภาพสมรสของข้าราชการในสังกัดสำนักงานคณบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น คู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน ปรากฏดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ความสัมพันธ์ระดับความเครียดของข้าราชการในสังกัดสำนักงานคณบดี
มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน

สถานภาพสมรส			
สถานภาพสมรส	สถานภาพสมรส		
	โสด แต่งงานแล้ว	ยังไม่หย่ากัน	หย่า
	แต่แยกกันอยู่		หย่าขาดจากกัน
โสด	-	*	-
แต่งงานแล้ว	-	-	-
ยังไม่หย่าขาดแต่แยกกันอยู่	-	-	-
หย่า, หย่าขาดจากกัน	-	-	*

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่าข้าราชการในสำนักงานคณบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มีสถานภาพสมรสโสดมีค่าเฉลี่ยระดับความเครียดแตกต่างกับข้าราชการที่มีสถานภาพสมรสยังไม่หย่าขาด แต่แยกกันอยู่และข้าราชการที่มีสถานภาพสมรสหย่าหย่าขาดจากกันมีค่าเฉลี่ยของระดับความเครียดแตกต่างกับ ข้าราชการที่มีสถานภาพสมรสยังไม่หย่าขาดแต่แยกกันอยู่

หมายเหตุ * หมายถึง สถานภาพสมรส 2 สถานะ ที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความเครียดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

- หมายถึง สถานภาพสมรส 2 สถานะ ที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความเครียดไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบทดสอบความเครียด
จำแนกตามสถานภาพที่พักอาศัย และค่า F ที่ใช้ทดสอบ

สถานภาพสมรส	$\bar{X}$	S.D.	F-Value	P-Value
บ้านพักส่วนตัว	0.76	0.35	0.45	0.72
บ้านเช่า	0.79	0.43		
บ้านพักข้าราชการ	0.71	0.37		
อาศัยญาติอยู่	0.79	0.38		
รวมเฉลี่ย	0.70	0.48		

$P < .01$

จากตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่าข้าราชการในสำนักงานคณะบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มีสถานที่พักอาศัยแตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยระดับความเครียดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามพบว่าข้าราชการที่มีสถานที่พักอาศัยเป็นบ้านเช่ามีค่าเฉลี่ยระดับความเครียดเท่ากับข้าราชการที่อาศัยญาติอยู่ (ค่าเฉลี่ย = 0.79) และมีค่าเฉลี่ยระดับความเครียดสูงกว่าข้าราชการที่อาศัยบ้านพักส่วนตัวและบ้านพักข้าราชการตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ระดับความเครียดจากคะแนนแบบทดสอบความเครียดของข้าราชการใน
สังกัดสำนักงานคณบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น จำแนกตามองค์ประกอบ
ความเครียด

องค์ประกอบความเครียด	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}+S.D.$ (ความหมายของระดับ ความเครียด)
ด้านอารมณ์	1.16	0.23	1.39 (เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ระดับสูง)
ด้านอวัยวะ	0.66	0.21	0.87 (เกิดขึ้นนานๆครั้ง ระดับต่ำ)
ด้านกล้ามเนื้อ	0.51	0.40	0.91 (เกิดขึ้นนานๆครั้ง ระดับต่ำ)
ด้านพฤติกรรมที่แสดงออก	0.62	0.24	0.86 (เกิดขึ้นนานๆครั้ง ระดับต่ำ)
รวมเฉลี่ย	0.74	0.36	1.10 (เกิดขึ้นนานๆครั้ง ระดับต่ำ)

$P < .01$

จากตารางที่ 4.10 แสดงให้เห็นว่าระดับความเครียดของข้าราชการในสำนักงาน
คณบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น จำแนกตามองค์ประกอบความเครียดทั้ง 4 องค์ประกอบ
อย่างไรก็ตามพบว่า ความเครียดที่เกิดขึ้นแสดงออกทางด้านอารมณ์มากที่สุด ($\bar{X}+S.D. =$
1.39) รองลงมาแสดงออกทางด้านกล้ามเนื้อ ด้านอวัยวะและด้านพฤติกรรมที่แสดงออก
ตามลำดับ